

Årsredovisning för staten 2003

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2003/04:101 Årsredovisning för staten 2003 och jämte motioner, allt i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Bostadsutskottet behandlar i yttrandet framför allt de delar av regeringens skrivelse som avser utskottets beredningsområde, dvs. i huvudsak anslag m.m. inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och bygande.

Utskottets överväganden

Inledning

Enligt budgetlagen (1996:1059) skall regeringen så snart som möjligt, senast nio månader efter budgetårets utgång, lämna en årsredovisning för staten till riksdagen. Efter önskemål från riksdagen lämnas årsredovisningen i anslutning till den ekonomiska vårpropositionen. Årsredovisningen skall innehålla resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys. Den skall även innehålla det slutliga utfallet på statsbudgetens inkomstitlar och anslag.

I skrivelse 2003/04:101 Årsredovisning för staten 2003 lämnar regeringen en redogörelse för det ekonomiska utfallet i staten budgetåret 2003. Skrivelsen omfattar uppföljning av de budgetpolitiska målen, resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys samt det slutliga utfallet på statsbudgetens inkomstitlar och anslag under året. Vidare lämnas en redogörelse för statliga garantier, avgifter till och bidrag från EU, den statliga sektorns tillgångar och skulder i verksamheter där staten har ett väsentligt inflytande samt utvecklingen av statlig produktion. Riksrevisionsverkets iakttagelser i rapporter från effektivitetsrevisionen under året redovisas och kommenteras i skrivelsen. Myndigheter som har fått revisionsberättelse med invändning omnämns och skälen för invändningarna anges. Vidare lämnas en redogörelse för Europe-

iska revisionsrättens granskning av EU-medel. Slutligen ges en kort redogörelse för utvecklingen av den ekonomiska styrningen i staten.

Med anledning av skrivelsen har det väckts två motioner (fp resp. kd). Ingen av motionerna berör dock direkt bostadsutskottets beredningsområde.

Bostadsutskottet har vid sin genomgång av skrivelsen framför allt ägnat uppmärksamhet åt de delar som avser utskottets beredningsområde, dvs. i huvudsak anslag m.m. inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande. Utskottet behandlar mot den bakgrunden inledningsvis regeringens redovisning av statsbudgetens utfall för 2003 när det gäller utgiftsområde 18. I ett andra och sista avsnitt tar utskottet sedan upp de invändningar mot myndigheternas årsredovisningar som Riksrevisionen fört fram i sina revisionsberättelser.

Statsbudgetens utfall

Av regeringens skrivelse framgår att utfallet för utgiftsområde 18 för budgetåret 2003 är 677 miljoner kronor lägre än vad som anvisats över statsbudgeten. Huvuddelen av denna skillnad förklaras av utfallet på två av anslagen inom utgiftsområdet. Det gäller anslagen 31:12 Investeringsbidrag för nybyggnad av hyresbostäder samt 21:1 Bostadsbidrag. För det förstnämnda anslaget blev utfallet 384 och för det sistnämnda 234 miljoner kronor lägre än vad som anvisats.

Som en del i ett fördjupat arbete med uppföljning och utvärdering är det naturligtvis viktigt att följa upp utfallet av statens budget. Vid sidan av budgetpropositionen utgör årsredovisningen det viktigaste instrumentet för detta. När det gäller utgiftsområde 18 kan utskottet konstatera att utfallet under senare år regelmässigt blivit lägre än vad som anvisats. Det behöver dock inte med nödvändighet betyda att utgiftsberäkningarna varit mindre goda eller rent av felaktiga. En stor del av de anslag som finns inom utgiftsområdet är regelstyrda och avhängiga den ekonomiska utvecklingen och hur andra aktörer än staten agerar. Medelsförbrukningen på anslagen kan därför vara svår att i förhand förutse. Detta förhållande utgör självfallet inte ett skäl för att avstå från en analys av vilka orsaker som ligger bakom utfallet. Det är snarare så att det utgör ett argument för att med hjälp av en sådan analys söka förbättra de prognosmodeller m.m. som ligger bakom anslagsberäkningarna. Denna fråga hänger också intimt samman med hur regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen bör utformas. En adekvat resultatredovisning är naturligtvis en grundförutsättning för en väl fungerande mål- och resultatstyrning. Bostadsutskottet vill i detta sammanhang erinra om de synpunkter på utformningen av budgetpropositionen i detta avseende som utskottet lämnat i sitt anslagsbetänkande för budgetåret 2004 (bet. 2003/04:BoU1 s. 34).

Revisionsberättelser med invändningar

Riksrevisionen bedriver revision genom årlig revision och genom effektivitetsrevision. Den årliga revisionen avslutas genom uttalande i revisionsberättelser om bl.a. myndigheternas årsredovisningar. För räkenskapsåret 2003 har Riksrevisionen lämnat invändningar i 19 myndigheters revisionsberättelser. År 2002 var antalet invändningar 14.

När det gäller myndigheterna inom bostadsutskottets beredningsområde har Riksrevisionen lämnat invändningar mot fyra myndigheter, vilket kan jämföras med att inga invändningar lämnades för räkenskapsåret 2002.

Det är naturligtvis oroande att antalet invändningar ökat totalt sett. Inte minst oroande är utvecklingen när det gäller de myndigheter som faller inom bostadsutskottets beredningsområde. Samtidigt finns det enligt utskottets mening anledning att göra en viss skillnad mellan invändningar som är av mera redovisningsmässig natur och sådana invändningar som avser oriktig användning av anvisade medel eller anslagsöverskridande. Även om det i båda fallen finns anledning att se över systemen för styrning och kontroll hos de myndigheter som fått invändningar, är det särskilt viktigt att detta sker när anslag överskridits eller använts på ett icke avsett sätt. Utskottet har också noterat att regeringen aviserar att den i budgetpropositionen för 2005 kommer att ge en bedömning av vilka åtgärder som har vidtagits eller kommer att vidtas med anledning av invändningarna. Utskottet utgår från att regeringens redovisning kommer att belysa frågor om i vilken utsträckning förhållandena är avhängiga brister i kontroll och styrning eller om det kan finnas andra omvärldsfaktorer som också påverkat myndighetens resultat. Enligt utskottets mening bör det efter en sådan analys och redovisning finnas ett bättre underlag för såväl regering som riksdag att bedöma behovet av insatser liksom det framtida medelsbehovet för berörda myndigheter.

Stockholm den 13 maj 2004

På bostadsutskottets vägnar

Ragnwi Marcelind

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ragnwi Marcelind (kd), Owe Hellberg (v), Anders Ygeman (s), Lilian Virgin (s), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Nina Lundström (fp), Siw Wittgren-Ahl (s), Maria Öberg (s), Margareta Pålsson (m), Ingela Thalén (s), Lars Tysklind (fp), Rigmor Stenmark (c), Gunnar Sandberg (s), Peter Danielsson (m), Sten Lundström (v), Helena Hillar Rosenqvist (mp) och Leif Jakobsson (s).